

Manifest EDF-a o europskim izborima 2024.

**Usvojio 5. europski parlament
osoba s invaliditetom**

Brisel, 23. svibnja 2023.

Sadržaj

Uvod	3
Izgradnja inkluzivne budućnosti za osobe s invaliditetom u EU	3
1. Garantiranje sudjelovanja osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu EU	4
2. Realiziranje Unije jednakosti za osobe s invaliditetom s KPOSI kao kompasom	6
3. Nastanak socijalno osjetljivije Europe	8
4. Prihvaćanje pristupačnosti – omogućavanje slobodnog kretanja u Europi	11
5. Zaštita osoba s invaliditetom u Europi i šire	13
Ništa o nama bez nas	14

Uvod

Europski forum osoba s invaliditetom (EDF) neovisna je organizacija s više od 25 godina povijesti zastupanja interesa 100 milijuna osoba s invaliditetom. EDF je 23. svibnja organizirao 5. europski parlament osoba s invaliditetom, u suradnji sa svojim organizacijama članicama i Europskim parlamentom.

5. europski parlament osoba s invaliditetom okupio je preko 600 izaslanika s invaliditetom iz cijele Europe, predstavljajući raznolikost europskog pokreta osoba s invaliditetom.

S obzirom na nadolazeće europske izbore 2024., izaslanici 5. europskog parlamenta osoba s invaliditetom usvojili su sljedeći Manifest s ciljem usmjeravanja političkih programa kandidata za Europski parlament, buduće Europske komisije imenovane nakon izbora i svih relevantnih politika koje utječu na budućnost osoba s invaliditetom u Europi i šire.

Manifest ocrtava ključne prioritete za osobe s invaliditetom koje trebaju ispuniti institucije Europske unije, u potpunosti u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (KPOSI) i motom pokreta osoba s invaliditetom: „Ništa o nama bez nas“.

Izgradnja inkluzivne budućnosti za osobe s invaliditetom u EU

Pozivamo političke lide Europe (EU) na:

1. Garantiranje sudjelovanja osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu EU

- Osiguravanje da sve osobe s invaliditetom imaju pravo glasa i pravo kandidiranja na europskim izborima, bez obzira na status poslovne sposobnosti i zemlju prebivališta u EU-u.
- Usvajanje mjera za maksimalnu pristupačnost cjelokupnog izbornog procesa (procedura, prostora, materijala i informacija), kako bi se olakšala mogućnost neovisnog i tajnog glasovanja osiguravanjem razumne prilagodbe (npr. pružanjem alternativnih načina glasovanja, glasovanja unaprijed, taktilnih šablona, QR kodova ili smjernica na lako čitljivom, znakovnom jeziku ili Brailleovom pismu) i omogućio slobodan izbor pomoći za glasovanje.
- Uključivanje osoba s invaliditetom u izradu političkih programa za europske izbore i povećavanje broj kandidata s invaliditetom, uključujući žene i mlade s invaliditetom. Europejske i nacionalne političke stranke moraju osigurati da su inkluzivne i pristupačne osobama s invaliditetom u pogledu svojih promidžbenih materijala, političkih programa, debata i događaja. Izborna tijela moraju uključiti predstavničke organizacije osoba s invaliditetom kako bi identificirala i poticala rješenja za stalna pitanja pristupačnosti.
- Usvajanje mjera za bolju prevenciju i zaštitu kandidata na EU izborima od internetskog nasilja i uzneniranja, uključujući govor mržnje na temelju invaliditeta, rodnog identiteta, etničke pripadnosti i seksualne orijentacije.
- Prikupljanje raščlanjenih podataka o sudjelovanju osoba s invaliditetom kao birača i kandidata na europskim izborima.

- Podržavanje izmjene sustava zamjenskog odlučivanja, kojim se podržava lišavanje osoba s invaliditetom njihove poslovne sposobnosti, u dobro financiran sustav odlučivanja uz podršku.
- Da se učine dostupnima resursi i alati, uključujući kampanje podizanja svijesti, za učinkovito sudjelovanje osoba s invaliditetom i njihovih reprezentativnih organizacija u svoj njihovoj raznolikosti, u javnim poslovima EU-a, uključujući pripremu i pregovore o zakonima, inicijativama i proračunima EU-a. Preciznije, ovo bi trebalo uključivati alate za javno savjetovanje, sastanke dionika, javne rasprave, događaje itd.
- Poboljšavanje ukupne razine pristupačnosti institucija EU-a, uključujući sve zgrade, digitalne alate, dokumente i komunikacije. To se mora učiniti u suradnji s organizacijama osoba s invaliditetom, stručnjacima za pristupačnost i usklađivanjem s harmoniziranim EU zakonodavstvom o pristupačnosti. Naime, pristupačna komunikacija mora uključivati upotrebu formata koji se lako čitaju, Brailleovog pisma, titlova, augmentativne i alternativne komunikacijske sustave te osigurati prepoznavanje svih nacionalnih znakovnih jezika EU-a na razini EU-a. Što se potonjeg tiče, Europski parlament mora dopustiti građanima da podnose peticije na nacionalnom znakovnom jeziku kao što je traženo peticijom 1056/2016.
- Uspostavljanje Odbora za osobe s invaliditetom u Europskom parlamentu, nakon europskih izbora 2024., koji aktivno uključuje europski pokret osoba s invaliditetom.

2. Realiziranje Unije jednakosti za osobe s invaliditetom s KPOSI kao kompasom

- Ocjenjivanje napretka postignutog Strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. i ažuriranje radnji, resursa i rokova za drugu polovicu njezine provedbe, uključujući daljnje zakonodavne prijedloge i vodeće inicijative.
- Zadržavanje položaja europskog povjerenika za jednakost s posebnim mandatom za provedbu KPOSI i uključivanje jednakosti u sve politike EU-a, uključujući sljedeći proračun EU-a.
- Uspostavljanje nove Glavne uprave za jednakost i inkluziju u Europskoj komisiji pod vodstvom povjerenika za jednakost. Unutar ove nove Glavne uprave povećavanje ljudskih i finansijskih resursa posvećenih pravima osoba s invaliditetom, kako bi se osiguralo da sve službe Komisije razmotre KPOSI na pravi način.
- Uspostavljanje konfiguracije za jednakost unutar Vijeća EU-a i radne skupine za osobe s invaliditetom u pripremnim tijelima Vijeća.
- Uspostavljanje središnjih (fokalnih) točaka za KPOSI u svim institucijama i tijelima EU-a, uključujući Europski parlament i Europsko vijeće.
- Uspostavljanje posebne proračunske linije za provedbu KPOSI u svim institucijama i tijelima EU-a.
- Ciljanim programima zapošljavanja povećavanje broja osoba s invaliditetom koje rade u institucijama EU-a.
- Prikupljanje podataka diljem EU-a razvrstanih prema spolu, dobi i vrsti invaliditeta, kako bi se procijenio učinak politika i programa EU-a. Također se moraju početi prikupljati podaci o osobama s invaliditetom koje žive u ustanovama.
- Uvođenje ili ojačavanje mehanizama provedbe politika jednakosti u EU-u, uključujući one koje se odnose na prava osoba s invaliditetom.
- Predlaganje dalnjih inicijativa za jamčenje jednakog i učinkovitog pristupa pravosuđu za osobe s invaliditetom.

- Zabranjivanje diskriminacije na osnovu invaliditetu u svim područjima života, u EU i od strane EU-a, usvajanjem direktive o horizontalnom jednakom postupanju. Posebnu pozornost treba posvetiti interseksijskim i višestrukim oblicima diskriminacije, razumnoj prilagodbi, pristupačnosti i zabrani govora mržnje i zločina iz mržnje.
- Uzimanje u obzir specifične situacije žena i djevojčica s invaliditetom u svim relevantnim politikama, posebno u razvoju, provedbi i praćenju politika EU-a o ravnopravnosti spolova. Takve bi politike također trebale uzeti u obzir žene koje skrbe o osobama s invaliditetom.
- Provođenje opsežnog europskog istraživanja o nasilju nad osobama s invaliditetom, koje obraća pozornost na specifičan položaj žena, djece i starijih osoba s invaliditetom. Istraživanje bi trebalo utvrditi stvarnu situaciju s kojom se suočavaju i olakšati izradu i usvajanje sveobuhvatnog zakonodavstva i politika za borbu protiv toga.
- Ratificiranje i brzo provođenje Istanbulske konvencije o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.
- Kriminaliziranje prisilne sterilizacije osoba s invaliditetom prema pravu EU-a.
- Predlaganje posebnih mjera za ostvarivanje prava sadržanih u KPOSI za one osobe s invaliditetom s većim rizikom od isključivanja, kao što su osobe s invaliditetom koje žive u segregirajućim ustanovama, osobe s invaliditetom s velikim potrebama za podrškom, gluhoslijepi osobe, osobe s intelektualnim i psihosocijalnim teškoćama, osobe s poremećajima iz spektra autizma, osobe s invaliditetom koje žive u ruralnim područjima, osobe s nevidljivim invaliditetom, osobe s rijetkim bolestima, osobe s demencijom ili osobe s invaliditetom koje žive u siromaštvu.
- Prepoznavanje i rješavanje interseksijskih problema s kojima se suočavaju, ali ne ograničavajući se na, osobe s invaliditetom u kontekstu rase, Romi s invaliditetom, LGBTIQ+ osobe s invaliditetom, starije osobe s invaliditetom, djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom, tražitelji azila, izbjeglice i migranti s invaliditetom i žene i djevojčice s invaliditetom, kroz politike i inicijative EU-a za jednakost i inkluziju.
- Pružanje smjernica i potpore državama članicama EU-a u poboljšanju metodologije vještačenja invaliditeta, kako bi se osigurala usklađenost s KPOSI i da nitko s invaliditetom, vidljivim ili nevidljivim, ne bude izostavljen kada pristupa socijalnoj zaštiti, programima neovisnog življenja i drugoj podršci za osobe s invaliditetom.

3. Nastanak socijalno osjetljivije Europe

- Uspostavljanje Garancije za zapošljavanje i vještine osoba s invaliditetom, u skladu s uspješnom Garancijom za mlade, kako bi se osiguralo financiranje i potpora sa svrhom osiguravanja da osobe s invaliditetom imaju jednak pristup redovnom obrazovanju, osposobljavanju i mogućnostima zapošljavanja, uključujući samozapošljavanje i poduzetništvo. Garancija bi također trebala ponuditi podršku kako bi svaki program osposobljavanja i razvoja vještina bio potpuno inkluzivan i pristupačan.
- Očuvanje odgovarajućeg proračuna za kohezijsku politiku u sljedećem proračunu EU-a (višegodišnji finansijski okvir) i izdvajanje sredstava posebno za socijalnu inkluziju osoba s invaliditetom.
- Razvijanje europske strategije deinstitucionalizacije i djelovanje protiv segregacije osoba s invaliditetom, uključujući djecu s teškoćama u razvoju. Dodatno, osiguravanje i garancija odgovarajućih mjera i potpore za prijelaz iz institucija u neovisno življenje i usluge u zajednici, omogućavajući puno i učinkovito sudjelovanje osoba s invaliditetom u zajednici.
- Usvajanje mjera za potporu razvoju niza osobno usmjerenih usluga podrške u zajednicama za neovisno življenje, uključujući osobnu asistenciju i dobro obučenu i odgovarajuću radnu snagu. Štoviše, osiguravanje preventivnih mjera protiv institucionalizacije usmјerenih na djecu i obitelji, osiguravanjem ranog otkrivanja, rane razvojne podrške u djetinjstvu i podrške obitelji.
- Usvajanje jasnih uputa za države članice o tome kako koristiti sredstva EU-a za unapređenje prava osoba s invaliditetom. One bi se trebale primjenjivati na sve oblike financiranja EU-a, potrošene u EU-u i diljem svijeta te bi trebale uključivati skup pokazatelja za praćenje.
- Održavanje općih načela jednakosti između muškaraca i žena i nediskriminacije, uključujući zahtjev pristupačnosti za osobe s invaliditetom u procesu planiranja, provedbe i praćenja svih programa koje financira EU. Na primjer, ulaganja EU-a ne smiju financirati nepristupačnu infrastrukturu, prijevoz ili nove tehnologije koje stvaraju prepreke osobama s invaliditetom.

- Promicanje ulaganja fondova EU-a u povećanje pristupačnosti zajednica, uključujući prijevoz, stanovanje i infrastrukturu, kako bi neovisno življenje postalo stvarnost.
- Garantiranje uključenosti organizacija osoba s invaliditetom u procese partnerstva i praćenja s nacionalnim upravljačkim tijelima, kako bi se osigurala njihova uloga u razvoju i praćenju ulaganja EU-a na nacionalnoj razini.
- Predstavljanje europskog zakonodavnog prijedloga za jamčenje minimalnog dohotka u svim državama članicama, osiguravajući odgovarajući životni standard koji uzima u obzir specifičan položaj osoba s invaliditetom, uključujući troškove povezane s invaliditetom, što može smanjiti učinak krize povezane s troškovima života.
- Usvajanje daljnjih mjera, uključujući usluge zapošljavanja uz podršku, kako bi se povećalo zapošljavanje osoba s invaliditetom na inkluzivnim i pristupačnim radnim mjestima na otvorenom tržištu rada. Takve mjere trebale bi posebno uzeti u obzir specifičan položaj žena, mladih osoba s invaliditetom i osoba s velikom potrebom za podrškom, koji su posebno u riziku od nezapošljavanja.
- Osiguravanje da sve mjere zapošljavanja koje uključuju ili su usmjerene na osobe s invaliditetom jamče poštene plaće, poštuju radnička prava, pružaju razumnu prilagodbu i daju pristup učinkovitom sustavu socijalne zaštite.
- Podržavanje inicijativa socijalne ekonomije, posebno onih koje vode osobe s invaliditetom i njihove obitelji, koje podupiru i promiču kvalitetno zapošljavanje i društvenu inkluziju.
- Poduzimanje mjera za jamčenje sveobuhvatnih i fleksibilnih sustava socijalne sigurnosti u kojima osobe s invaliditetom mogu zadržati potporu povezanu s invaliditetom kada pristupaju plaćenom poslu. Takvi sustavi će potaknuti sudjelovanje neaktivnih osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, trebali bi ponuditi dovoljne razine podrške osobama s invaliditetom, smanjiti rizik od siromaštva i socijalne isključenosti te se uhvatiti u koštač s opasnostima s kojima se suočavaju u kontekstu krize povezane s troškovima života.

- Predlaganje radnji usmjerenih na olakšavanje prijelaza radnika sa zaštitnog zaposlenja na otvoreno tržište rada, uz odgovarajuću i personaliziranu podršku svakom pojedincu u procesu prijelaza. Dok osobe još uvijek rade u zaštitnim okruženjima, potrebno je poduzeti mjere za poboljšanje njihovih radnih uvjeta, radnih prava i naknada.
- Financiranje programa osposobljavanja za mlađe s invaliditetom kako bi se olakšao njihov prijelaz na otvoreno tržište rada i ukinula neplaćena ili nedovoljno plaćena pripravnštva i prakse. Posebno se usredotočiti na strukovno osposobljavanje, osposobljavanje za digitalne vještine, profesionalnu prekvalifikaciju, akreditaciju vještina, profesionalno usmjeravanje i podršku.
- Podržavanje osoba s invaliditetom da zadrže posao financiranjem osposobljavanja kroz model „Treniraj (osposobi) i zaposli“, pripremajući osobe s invaliditetom za očekivanja vezana uz njihove uloge prije nego počnu raditi, kao i model „Zaposli i treniraj (osposobi)“, u kojem se osposobljavanje odvija na licu mjesta nakon što osoba započne svoju novu ulogu. Promicati ih među mladima s invaliditetom.
- Podržavanje država članica u naporima kojima je cilj osigurati da sve osobe s invaliditetom u procesu obrazovanja mogu uživati svoje pravo na inkluzivno obrazovanje uz personaliziranu podršku u općem obrazovnom sustavu i kroz pristupačno online učenje. Inicijative za cjeloživotno učenje koje podržava EU također bi trebale biti pristupačne osobama s invaliditetom.
- Uspostaviti, na razini EU-a i država članica, prostore koji promiču aktivno sudjelovanje djece, uključujući djecu s teškoćama u razvoju, čime se olakšava uspješna provedba Europskog jamstva za djecu i Strategije EU-a o pravima djeteta. Ove bi inicijative također trebale poduprijeti razvoj preventivnih mjera prema obiteljima i djeci, uključujući usluge rane razvojne podrške u djetinjstvu usmjerene na obitelj.
- Usvajanje inicijativa povezanih sa zdravljem koje osiguravaju pristup najvišim standardima zdravlja za osobe s invaliditetom u svim državama članicama. Zdravstvene politike trebale bi zauzeti pristup temeljen na ljudskim pravima prema osobama s invaliditetom, uključujući u području prevencije i liječenja raka, mentalnog zdravlja te spolnog i reproduktivnog zdravlja.

- Podržavanje dobrog mentalnog zdravlja i dobrobiti osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji unutar sveobuhvatnog pristupa EU-a mentalnom zdravlju.
- Uvođenje mjera za potporu obiteljima osoba s invaliditetom, posebice onima koje djeluju kao neformalni njegovatelji, kako bi ih se podržalo i osnažilo da upravljaju svojim obvezama njege, da ostanu aktivni u zapošljavanju, da održe dobro zdravlje i da imaju vlastiti život izvan pružanja skrbi. Ove mjere bi također trebale nastojati spriječiti situacije u kojima su članovi obitelji s obvezama njege u nepovoljnem položaju ili diskriminirani.
- Podržavanje prava osoba s invaliditetom na zasnivanje obitelji, kao i njihovih jednakih prava vezanih uz brak, roditeljstvo i veze.
- Razvijanje europske strategije za borbu protiv usamljenosti koja uzima u obzir situaciju starijih osoba s invaliditetom.

4. Prihvaćanje pristupačnosti – omogućavanje slobodnog kretanja u Europi

- Usvajanje iskaznice za osobe s invaliditetom na razini cijele EU, koja osigurava uzajamno priznavanje statusa invaliditeta u svim državama članicama, pokrivajući ne samo objekte za slobodno vrijeme, kulturu i sport, već i za sve posebne usluge za osobe s invaliditetom, uključujući prijevoz i druge komercijalne usluge.
- Dodjeljivanje s europskom iskaznicom za osobe s invaliditetom potrebne potpore za osobe s invaliditetom tijekom prijelaznog razdoblja preseljenja u drugu zemlju radi studiranja ili rada, dok je njihov invaliditet potvrđen u novoj zemlji prebivališta.
- Stvaranje nove europske agencije za pristupačnost, temeljene na radu AccessibleEU centra, kako bi se podržala provedba svih usklađenih EU zakona o pristupačnosti.
- Osiguravanje da digitalna i zelena tranzicija uzmu u obzir pristupačnost i nediskriminaciju za osobe s invaliditetom kao temeljni preduvjet za smanjivanje (digitalne) isključenosti i odgovor na klimatsku krizu. To je posebno važno u kontekstu zakonodavstva koje se odnosi na nove tehnologije, kao što je umjetna inteligencija, digitalizacija pravosuđa i zdravstva i drugo zakonodavstvo u okviru Europskog zelenog plana, kao što je ono koje se odnosi na obnovu zgrada i infrastrukture.

- Uvođenje zakonskih zahtjeva kako bi se osiguralo da, kada se pružaju digitalna sredstva za pristup pravu ili usluzi od općeg interesa, uvijek postoji nedigitalna alternativa (putem ljudske interakcije).
- Promicanje prava potrošača za osobe s invaliditetom i zaštite osoba s invaliditetom kao potencijalno ranjivih potrošača, uključujući uvođenjem zakonodavstva o označavanju pristupačnosti i inkluzivnim financijskim uslugama.
- Ažuriranje propisa o pravima putnika kako bi se osobe s invaliditetom mogle kretati jednako slobodno kao bilo koja druga osoba u EU.
- Usvajanje zakonodavnih mjera za zračni prijevoz kako bi se izbjegle situacije kao što su uskraćivanje ukrcaja, obveza putovanja s asistentom bez plaćanja dodatne karte od strane zračnog prijevoznika, nedostatak kvalitetne pomoći u zračnim lukama i nedovoljna naknada za gubitak ili oštećenje asistivne ili opreme za kretanje.
- Pojačavanje napora za usklađivanje i proširenje zahtjeva za pristupačnost u prometnoj infrastrukturi, uključujući željezničke postaje i vagone, kako bi sav prijevoz postao pristupačniji putnicima s invaliditetom i širem krugu putnika.
- Ojačavanje mehanizma provedbe zakonodavstva EU-a koje se odnosi na pristupačnost i prava putnika.
- Osiguravanje da se Marakeški ugovor u potpunosti provede unutar EU-a i u suradnji s partnerskim zemljama diljem svijeta kako bi slijepe i slabovidne osobe te osobe s drugim teškoćama s čitanjem imale pristup istim knjigama, časopisima i materijalima za čitanje kao i svi drugi ljudi.
- Proširivanje izuzeća od autorskih prava na razini EU-a na druga kulturna djela kako bi se olakšale pristupačne prilagodbe i njihova dostupnost za sve osobe s invaliditetom.
- Osiguravanje jednakog pristupa osobama s invaliditetom individualnim prijevoznim sredstvima (npr. za dobivanje vozačkih dozvola i prilagođenih automobila).
- Uvođenje zakonodavstva kojim se jamči dostupnost i priuštivost asistivne tehnologije za osobe s invaliditetom na jedinstvenom tržištu EU-a.
- Ulaganje resursa EU-a u povećanje znanja i dostupnosti nacionalnih znakovnih jezika, formata koji se lako čitaju, Brailleovog pisma, pretvaranja govora u tekst, asistivnih uređaja za sluh i svih drugih pristupačnih sredstava informacija i komunikacije za osobe s invaliditetom.

- Ulaganje sredstava EU-a u kulturne i sportske aktivnosti koje su inkluzivne za osobe s invaliditetom, zahtijevajući pristupačnost kao preduvjet i potičući sudjelovanje osoba s invaliditetom.
- Osiguravanje da sredstva EU-a uložena u istraživanje i inovacije, uključujući nove tehnologije, poštuju i podupiru prava osoba s invaliditetom.
- Promicanje ambicioznog prenošenja i pravilne provedbe i praćenja zakonodavstva EU-a o pristupačnosti proizvoda i usluga, javnog sektora, audio-vizualnih medijskih usluga i elektroničkih komunikacija, s naglaskom na postavljanje kriterija kvalitete pristupačnosti na razini cijele EU.
- Uvođenje obveza pristupačnosti i pristupa univerzalnog dizajna u razvoju svih javnih politika koje oblikuju jedinstveno i digitalna tržišta EU-a. Oni bi trebali jamčiti slobodno kretanje ljudi, roba, proizvoda i usluga bez diskriminacije. Potrebno je uključiti kazne za nepoštivanje zahtjeva pristupačnosti.

5. Zaštita osoba s invaliditetom u Europi i šire

- Razvijanje i financiranje usluga podrške za tražitelje azila i izbjeglice s invaliditetom u EU.
- Pokretanje ciljanih kampanja podizanja svijesti u Europi i izvan nje za borbu protiv stereotipa i diskriminacije osoba s invaliditetom i za promicanje modela invaliditeta temeljenog na ljudskim pravima.
- Osiguravanje promicanja KPOSI u radu EU-a diljem svijeta, u suradnji s osobama s invaliditetom i njihovim predstavničkim organizacijama. To bi trebao biti slučaj u pogledu financiranja međunarodne suradnje, humanitarnog djelovanja, smanjenja rizika od katastrofa i oružanih sukoba. Potrebno je proučiti isplatu sredstava EU-a u globalnom radu na sprječavanju kršenja prava osoba s invaliditetom, pri čemu EU podržava procese deinstitucionalizacije u trećim partnerskim zemljama.
- Podržavanje Ukrajinaca s invaliditetom unutar i izvan Ukrajine i osiguravanje da doprinos EU-a obnovi Ukrajinu izgradi inkluzivniju zemlju za osobe s invaliditetom. Obnova koju podupire EU trebala bi uključivati pristupačno stanovanje, prijevoz i javnu infrastrukturu te usluge podrške u zajednici umjesto institucionalne skrbi. Razvoj prema ponovnoj izgradnji Ukrajine trebao bi poduprijeti pristupanje EU-u i odvijati se u suradnji

s ukrajinskim organizacijama osoba s invaliditetom.

- Uzimanje u obzir situacije osoba s invaliditetom kao i provedbu KPOSI u procesu pristupanja zemalja kandidata za članstvo u EU.
- Pripremanje za buduće krize učinkovitom provedbom postojećih smjernica na razini UN-a i EU-a, koje već uzimaju u obzir prava i potrebe osoba s invaliditetom.
- Osiguravanje da su osnovne svakodnevne usluge – kao što su zdravstvo, obrazovanje, građevinska infrastruktura, prijevoz i komunikacije – razvijene na način koji osigurava da one i dalje jednako funkcioniraju za osobe s invaliditetom tijekom izvanrednih situacija, uključujući sukob, pandemiju i druge prirodne događaje kao što su poplave i potresi.
- Svrsishodno savjetovanje s organizacijama osoba s invaliditetom o osmišljavanju sustava civilne zaštite i strategija pripravnosti, kao i o akcijama koje hitne službe poduzimaju prilikom odgovora na krizne situacije.
- Igranje vodeće uloge u globalnom kretanju prema inkluziji osoba s invaliditetom u klimatske akcije, osiguravajući da „pravedna tranzicija“ predstavlja korist, a ne da negativno utječe na osobe s invaliditetom.

Ništa o nama bez nas

